

**АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
ЕУРОЛИНК - СКОПЈЕ**

**ДОПОЛНИТЕЛНИ УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИ СМЕТАЧИ,
ПРОЦЕСОРИ И СЛИЧНИ УРЕДИ**

Скопје, Февруари 2003 година

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ**Член 1**

(1) Предмет на осигурување според овие Услови можат да бидат сите електронски сметачи, сервери, печатари, процесни сметачи и слични електронски уреди што се сопственост на осигуреникот и на лицата што со него живеат во заедничко домаќинство, освен оние што со овие Услови се исклучени од осигурувањето.

(2) Со осигурувањето се дава осигурителна заштита од оштетување, уништување и противправно одземање на осигурените предмети од настаните што се случуваат непредвидено и одненадеж во врска со користење на осигурената предмет, од ризици опфатени со условите за осигурување од пожар и некои други опасности, услови за осигурување на машини од кршење и некои други опасности и условите за осигурување од опасност од провална кражба и разбојништво.

УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД ПОЖАР И НЕКОИ ДРУГИ ОПАСНОСТИ**ОСИГУРЕНИ ОПАСНОСТИ (РИЗИЦИ)****Член 2**

(1) Осигурувањето по овие Услови дава осигурителна заштита на осигурените предмети од член 1 од следните (основни) ризици

- 1) пожар и удар од гром;
 - 2) експлозија, освен експлозија на нуклеарна енергија, доколку поинаку не е договорено;
 - 3) излевање на вода од водоводна и канализациона инсталација;
 - 4) луња;
 - 5) град;
 - 6) удар со сопствено моторно возило и сопствена подвижна работна машина во градежни објекти;
 - 7) паѓање на воздушни летала;
 - 8) манифестација и демонстрација;
- (2) Ако посебно се договори и плати доплата премија, осигурителната заштита се проширува на еден или на повеќе дополнителни опасности, според тоа како ќе се договори, и тоа:
- 9) поплава и порој;
 - 10) лизгање и одронување на земјиште;
 - 11) слегнување на тлото;
 - 12) снежна лавина;
- (3) Со осигурувањето, кога ќе настане осигурен случај, се покриени:
- 1) штетите од уништување или оштетување на осигурен предмет предизвикани при спасување (рушење, изнесување, укажување помош и слично) поради настанатиот осигурен случај;
 - 2) штетите поради исчезнување на осигурен предмет при настанување на осигурен случај;
 - 3) трошоците направени за расчистување и рушење во врска со настанатиот осигурен случај на осигурениот предмет;
 - 4) трошоците што осигуреникот ги направил кога настанал осигурениот случај на осигурениот предмет за преземените мерки заради отстранување и намалување во висина одредена според членот 25 од овие Услови.
- (4) Осигурувачот е во обврска да исплати надомест само во случај на непосредна штета на осигурениот предмет, а не и посредна штета како што е штета до која дошло заради: загуба на закупнина, загуба предизвикана со прекин на работа, намалена можност за употреба и заради други слични загуби поради настанатиот осигурен случај.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТИТЕ ОД ПОЖАР И УДАР ОД ГРОМ**Член 3**

(1) Под пожар, во смисла на овие Услови, се смета оган појавен надвор од определено огниште или оган кој го напуштил ова место и е способен понатаму да се развива со својата сопствена сила.

(2) Не се смета дека настапил пожар и осигурувачот не е во обврска да плати надомест ако осигурениот предмет е уништен и оштетен:

- 1) поради изложување на оган или топлина заради обработка или за други цели (на пример во индустриска преработка при пеглање, сушење, пржење, печење и сл.) или поради паѓање или фрлање во огниште (печка, шпорет и сл.);
- 2) со осмадување (подгорување), опрлување или прегорување од цигари, пури, справи за светлување, жар и сл.
- 3) поради вриење или затоплување, варење, чадење и сл.

(3) Осигурувањето од удар од гром, во смисла на овие Услови, покрива штети што громот ги предизвикал на осигурените предмети со дејство на силата или топлината, како и штети од удар на предмети соборени од громот.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТИ ОД ИЗЛЕВАЊЕ НА ВОДА ОД ВОДОВОДНА И КАНАЛИЗАЦИОНА ИНСТАЛАЦИЈА**Член 4**

(1) Излевање на вода, во смисла на овие Услови, се смета.

1) неочекувано излевање на вода од водоводни и одводни (канализациони) инсталации, како и од уреди за греење со топла вода и парно греење и други уреди и апарати што се приклучени на водоводната мрежа, поради оштетување (кршење, прскање или откажување на уредите за управување и сигурност) на тие уреди и апарати.

Под инсталација на соодветниот објект се смета се до приклучокот на надворешната мрежа (пример: шахта, хидрофор, подстанција за топла вода).

2) неочекувано избивање на пареа од уредите за топла вода или за парно греење.

(2) Осигуреникот е должен да се грижи за одржување на водоводната и одводната канализациона мрежа, на уредите за греење со топла вода и за парното греење, како и за нивната заштита од мраз.

(3) Со осигурувањето не се опфатени штети:

- 1) од излевање на вода од отворени славини, како и од водоводни (канализациони цевки), ако штетата настанала поради затнување на цевките;
- 2) поради дотраеност, истрошеност и корозија во просториите на осигуреникот кои се достапни на контролата на осигуреникот;
- 3) од габички поради влага;
- 4) настанати како последица на повреда на должност на осигуреникот од ставот (2) од овој член;
- 5) од излевање вода од надворешна инсталација (улична и сл.);
- 6) од слегнување на земјиште како последица на излевање на вода од водоводни и канализациони цевки;
- 7) поради смрзување на инсталациите и уредите кои се под контрола на осигуреникот.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД ЕКСПЛОЗИЈА**Член 5**

(1) Под експлозија, во смисла на овие Услови, со исклучок на експлозија од нуклеарна енергија, до колку поинаку не се договори, се смета ненадејно пројавување на сила, заснована на стремежот на пареа или гасови за проширување.

Експлозија на садови под притисок (казани, цевки и сл.) постои само тогаш кога сидовите на садот во толкава мерка се искинати што се јавува моментно изедначување на внатрешниот и надворешниот притисок.

(2) Со осигурувањето не се опфатени:

- 1) штети на предметите на осигуреникот предизвикани од минирања што се вршат во рамките на неговата дејност или во рамките на дозволената дејност на трети лица;
- 2) штети од експлозија што се нормална појава во процесот на производството;
- 3) штети од експлозивно издувување од печки и слични направи;
- 4) штети од експлозија од биолошки карактер;
- 5) штети од воден удар, кои во тунели и цевководи под притисок се манифестираат како експлозија;

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД ЛУЊА**Член 6**

(1) Под луња, во смисла на овие Услови, се смета ветер со брзина од 17,2 метри во секунда, односно 62 км. на час (јачина од 8 степени по Бофоровата скала) или повеќе.

Ке се смета дека дувал ветер со оваа брзина во местото каде што се наоѓаат осигурените предмети, ако ветерот кршел гранки и стебла или оштетил редовно одржуван градежен објект. Во случај на сомневање, осигуреникот мора да ја докаже брзината на ветерот со извештај на хидрометеоролошката служба.

(2) Штети од луња се опфатени со осигурувањето ако се предизвикани механички оштетувања на осигурените предмети:

- 1) со непосредно дејство од луњата;
- 2) со директен удар од соборените или од носените предмети од луњата;
- 3) нанесување на снег со ветер.

(3) Со осигурувањето од луња не се опфатени штети:

- 1) од навлегување на дожд, град или снег или други наноси низ отворен прозорец или други отвори што постојат на зградата, освен ако отворите настанале од луњата;
- 2) штети од дожд и други врнежи на предмети сместени во слободен простор (во пластови, камари и сл.), во ритчиња под настрешници и други отворени згради;
- 3) над со пропис предвидена тежина на снег;

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД ГРАД**Член 7**

(1) Со осигурувањето се опфатени штети од уништување, односно оштетување на осигурените предмети што ги предизвикува градот со својот удар. Опфатени се и штетите од навлегување на град и дожд низ отвори настанати од паѓање на град.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД УДАР НА СОПСТВЕНО МОТОРНО ВОЗИЛО И СОПСТВЕНА ПОДВИЖНА РАБОТНА МАШИНА**Член 8**

(1) Со осигурување се опфатени и штети на осигурени предмети кои ќе настанат како последица на рушење на градежниот објект или на дел од објектот, предизвикано со удар на сопствено моторно возило.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД ПАЃАЊЕ НА ЛЕТАЛО**Член 9**

(1) Под паѓање на воздушно летало, во смисла на овие Услови, се смета паѓање на летало било од кој вид врз осигурени предмети.

(2) Се смета дека настапил осигурен случај паѓање на летало, ако со непосреден удар на леталото или од неговите делови, како и од предмети од леталото, се уништи или оштети осигурениот предмет.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД МАНИФЕСТАЦИЈА И ДЕМОНСТРАЦИЈА**Член 10**

(1) Под манифестација и демонстрација, во смисла на овие Услови, се смета организирано или спонтано јавно покажување на нерасположение на група граѓани;

(2) Се смета дека настапил осигурен случај манифестација или демонстрација ако осигурената предмет е уништена било на кој да е начин на делување на манифестантите, односно демонстрантите (рушење, демолирање, разбивање, палење и др.).

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД ПОПЛАВА, ПОРОЈ И ВИСОКА ВОДА**Член 11**

(1) Под поплава, во смисла на овие Услови, се смета стихиско неочекувано плавење на терен од постојани води (реки, езера, и др.) заради тоа што водата се излила од коритото или го провалила одбрамбениот насип или браната, излевање на вода поради вонредна висока плима и на брановите на езера со необична јачина, и од надоаѓање на вода од вештачки езера.

Поплава се смета и неочекувано плавење на терен поради нагло образување на големо количество водна маса која настанала како последица на провала на облак (пороен дожд).

Под порој се смета стихиско неочекувано плавење на терен со водна маса што се образува на низбрдни терени поради силни атмосферски врнежи и се слива низ улици и патишта.

Со осигурувањето од поплава се опфатени само штети предизвикани на осигурени предмети за време додека поплавата трае и непосредно по повлекување на водата.

(2) Со осигурувањето не се опфатени:

- 1) штета од габички поради влага;
- 2) штети од слегнување на теренот како последица на поплава и порој;

Под висока вода, во смисла на овие Услови се смета:

- 1) исклучителна појава на невообичаен пораст на водостојот;
- 2) подземна вода како последица од висока вода;

Обврската на осигурувачот за штети од висока вода и подземна вода како нејзина последица почнува со порастот на високата вода над однапред утврдените месечни коти на водостојот или протекот измерен спрема најблискиот поставен покажувач на водостојот.

За секој одделен месец нормален е овој највисок месечен водостој за последните 20 години што го покажува покажувачот на водостојот

најблизок до осигурените предмети, со исклучок на особено високите водостои.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТ ОД ЛИЗГАЊЕ И ОДРОНУВАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕТО

Член 12

(1) Под лизгање на земјиште, во смисла на овие Услови, се сметаат ненадејни движења на земјишната површина на коси терени со јасни манифестации на расцепување на површината на земјиштето и срозување кои, со појава на силни деформации и пукнатини на градежните објекти, настануваат во краток временски период.

(2) Под одронување, во смисла на овие Услови, се смета откинување и паѓање на материјалот како геолошка појава, или во врска со лизгањето на теренот.

(3) Се смета дека настапил осигурениот случај доколку деформациите, оштетувањата или уништувањата на осигурениот предмет настанале поради движење на земјиштето, притисок или удар на земјишниот материјал.

(4) Со осигурувањето не се опфатени штетите:

- 1) на осигурениот предмет кои настанале пред или во моментот на склучувањето на осигурувањето;
- 2) на осигурениот предмет доколку лизгањето на земјиштето или одронувањето се предизвикани со дејноста на осигуреникот или со дејноста на било кое лице;

ОБЕМ НА ОПАСНОСТ ОД СЛЕГНУВАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕ

Член 13

(1) Под слегнување на земјиште, во смисла на овие Услови, се смета ненадејно вертикално движење на земјиното тло, улегнување како геолошка и хидролошка појава.

(2) Со осигурувањето по овие Услови се опфатени штети од уништување и/или конструктивно уништување на осигурениот предмет, поради кои предметот не може да се стави во предвидената функција и/или безбедно да се користи.

(3) Со осигурување по овие Услови не се покриени штетите на осигурените предмети кај кои не настанало оштетување во смисла на став (1) и (2) од овој член:

- 1) слегнување заради грешка во статичка пресметка;
- 2) промена на естетскиот изглед на осигурениот предмет;
- 3) испитување и пуштање во работа на машини и уреди кај кои не настанало оштетување на виталните делови.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТА ОД СНЕЖНА ЛАВИНА

Член 14

(1) Под снежна лавина, во смисла на овие Услови, се смета снежна маса во движење која се откинала од планинските страни.

(2) Со осигурувањето се опфатени и штети предизвикани од непосредно дејството на лавина, како и дејство на воздушниот притисок од снежната лавина.

МЕСТО НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 15

(1) Осигурувањето важи за времето додека осигурените предмети се наоѓаат на местото означено во полисата.

(2) Осигурувањето е во важност и тогаш кога сите осигурени предмети ќе се пренесат од местото што е означено во полисата на некое друго во рамките на осигурениковото седиште, односно место на

живеење на територијата на Република Македонија.

(3) Ако осигурениот предмет, според природата на употребата, се преместува од едно на друго место, тоа треба да се наведе во полисата. Доколку не може точно да се означат одделните места на осигурувањето, местото на осигурување е ограничено на територијата на Република Македонија.

(4) Осигурувањето не важи за времето додека осигурените предмети се наоѓаат на изложби, панаѓур или саем и за време на транспорт, доколку поинаку не се договори.

УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА МАШИНИ ОД КРШЕЊЕ И ОД НЕКОИ ДРУГИ ОПАСНОСТИ

ОСИГУРЕНИ ОПАСНОСТИ (РИЗИЦИ)

Член 16

(1) Со осигурувањето се дава осигурителна заштита од оштетување или уништување на осигурените предмети од незгода во погон, под која се подразбираат настаните што се случуваат непредвидено и одненадеж во врска со користење на осигурената предмет како и невнимание или зла намера на работници или било кое друго лице, освен:

- 1) од основни и дополнителни ризици кои се опфатени со Условите за осигурување од опасност од пожар и од некои други опасности,
- 2) од ризиците кои се опфатени со Условите за осигурување од провална кражба и разбојништво,
- 3) штетно дејство на нуклеарна енергија, ерупции, освен истражни ерупции, доколку тоа посебно се договори,
- 4) поради недостатоци или грешки кои постоеле во моментот на склучувањето на осигурувањето, а овие недостатоци или грешки биле или морале да му бидат познати на осигуреникот,
- 5) непосредни последици на трајни хемиски, термички, механички, атмосферски и други влијанија и услови за сместување и работа, оксидации, стареење, корозија, зрачење, прекумерни вибрации и сл.,
- 6) преоптовареност на машините, машинските и електричните уреди, апарати и инсталации преку границите на нивните проектни параметри,
- 7) ставање во погон пред конечната поправка,
- 8) монтирање и пробно испитување на новите предмети,
- 9) повреда на техничките и други прописи и упатства за техничка експлоатација на осигурените предмети, како и заштитните мерки,
- 10) штети настанати на надворешни носачи на податоци.

(2) Осигурувачот исто така не е во обврска:

- 1) за посредни штети настанати во врска со осигурениот случај: загуба на заработувачка, денгуби, казни и сл.;
- 2) за штети за кои по законските прописи или по договорот одговара производителот, односно испорачателот на предметите. Ако производителот односно испорачателот ја оспорува одговорноста, а штетата е предизвикана со незгода во погон, одредена во член 3 од овие Услови, осигурувачот ќе му исплати надомест на договорувачот на осигурувањето, а потоа до износот на исплатениот надомест ќе стапи во сите права на осигуреникот спрема производителот, односно испорачателот.

(3) За трошоците за демонирање и монтирање, кои се направени со цел за редовен преглед или одржување за осигурените предмети (периодични поправки замени на истрошените делови), па и кога во тој случај ќе се утврди оштетување на осигурениот предмет од осигурениот ризик на осигурената опасност, надоместот во овој случај ќе ги опфати само трошоците за поправка или замена на оштетените делови кои не биле предвидени за периодична поправка односно замена. Осигурувачот е во обврска да дава осигурителна заштита од опасностите од став 1 од овој член на осигуреното постоље, лежиштето или на осигурените предмети само ако оштетувањето на истите е последица од оштетување или уништување на осигурениот предмет од опасностите покриени со овие Услови.

МЕСТО НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 17

(1) Предметите што се предмет на осигурување се осигурени на местото означено во полисата и за време

- 1) кога се монтирани и готови за работа,
 - 2) кога се наоѓаат во работа,
 - 3) кога се дадени под наем или послуга, доколку работат во услови кои служат на намената за која се проектирани и градени
 - 4) кога се монтираат и монтираат поради преместување или поправки како и за време на поправката на местото на користење на осигурените предмети или во работилници на осигуреникот, под услов преместувањето или поправката да ги обавуваат работници овластени за тој вид на работа
- (2) Предметите се осигурени кога во целост се преместени на друго место на територијата на Република Македонија.
- (3) Ако осигурениот предмет, според природата на употребата, се преместува од едно на друго место, тоа треба да се наведе во полисата. Доколку не може точно да се означат одделните места на осигурувањето, местото на осигурување е ограничено на територијата на Република Македонија.
- (4) Осигурувањето не важи за времето додека осигурените предмети се наоѓаат на изложби, панаѓур или саем и за време на транспорт, доколку поинаку не се договори.

УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОПАСНОСТ ОД ПРОВАЛНА КРАЖБА И РАЗБОЈНИШТВО

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 18

(1) Предмет на осигурување, од опасностите наведени во членовите 2, 16 и 19 од овие Услови можат да бидат сите електронски сметачи, печатари, процесни сметачи и слични електронски уреди што се сопственост на осигуреникот и на лицата што со него живеат во заедничко домаќинство, освен оние што со овие Услови се исклучени од осигурувањето.

(2) Осигурени се само оние предмети кои се означени во полисата, ако во полисата предметите не се поединечно наведени, туку како група, се смета дека се осигурени сите предмети што се наоѓаат во местото на осигурувањето, а и припаѓаат на осигурената група, како оние што постоеле во моментот на склучување на осигурувањето, така и оние што дополнително се внесуваат во таа група.

ОСИГУРЕНИ ОПАСНОСТИ (РИЗИЦИ)

Член 19

(1) Со осигурувањето по овие Услови се дава осигурителна заштита од ризикот извршување или обид за провална кражба и разбојништво.

(2) Со осигурувањето се покриени штетите од однесување, уништување или оштетување на осигурените предмети, како и штетите предизвикани со оштетување на градежни делови на простории, инсталации и опрема (оштетување на сидови, тавани, врати, стакла, брави итн.), во кои се наоѓаат осигурените предмети при извршување или обид за провална кражба, односно разбојништво на начин како што е опишано во член 26.

(3) Со осигурувањето не се покриени штетите од провална кражба, односно разбојништво кај осигурувањето на граѓаните:

- 1) извршени од членовите на семејството кои живеат во заедничко домаќинство на осигуреникот и
- 2) извршени со учество на некои од членовите на семејството со кои живеат во заедничко домаќинство на осигуреникот како поттикнувач или помагач.

За припадници се сметаат и лицата кои во просториите каде се наоѓале однесените или оштетените предмети живеат, работат или се примени на ноќевање.

(4) Осигурувањето не се покриени ниту штетите:

- 1) од измама и проневера;
- 2) од обична кражба;
- 3) поради посредни загуби предизвикани од настанување на осигурениот случај (загуба на заработувачка, денгуба и слично);
- 4) од кусокот утврден со пописот (инвентарисување), па ни тогаш кога кусокот ќе се установи пред пописот кој е извршен по осигурениот случај.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТ ОД ПРОВАЛНА КРАЖБА

Член 20

(1) Провална кражба во смисла на овие Услови се смета кражба ако нејзиниот извршител:

- 1) провали во простории, во кои се наоѓаат осигурените предмети (место на осигурувањето) со разбивање или кршење на врати и прозорци или со провалување на тавани, сидови и подови;
- 2) го отвори местото на осигурувањето со лажен клуч, или некое друго средство што не е наменето за редовно отворање, а при тоа да е оставен траг, врз основа на кој, може со сигурност да се утврди провала, во смисла на кривично-правен доказ;
- 3) провали во заклучено сместувалиште во местото на осигурувањето, во кое се наоѓаат осигурените предмети, ако до сместувалиштето дошол на еден од начините кои по одредбите од овој член се квалификувани како провална кражба;
- 4) го отвори местото на осигурувањето, или сместувалиштето со вистински клучеви, или со нивни дупликат, доколку до клучевите дошол со едно од дејствијата наведени во точка 1, и 5 од овој став или со разбојништво или измама на малолетен член од домаќинството;
- 5) влезе во местото на осигурувањето преку отвор кој не е за тоа определен, совладувајќи пречки што оневозможуваат влегување.

Скокање преку отворен прозорец во ниско приземје (до висина од 2,50 м. од долниот раб на прозорецот) не се смета за провална кражба;

(2) Од ризикот провална кражба предметите се осигурени само за време додека се наоѓаат во

затворени и заклучени простории, односно во заклучени сместувалишта наведени во полисата.

ОБЕМ НА ОПАСНОСТ ОД РАЗБОЈНИШТВО

Член 21

(1) Разбојништво во смисла на овие Услови се смета одземање на осигурените предмети со примена на сила (загрозување со опасност по животот и здравјето) против осигуреникот или неговите припадници или застрашување дека непосредно ќе се нападне на животот или телото на овие лица, со намера противправно да ги присвои одземените предмети.

(2) Се смета дека постои употреба на сила и тогаш кога се употребени средства за невозможување на отпор.

МЕСТО НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 22

(1) Предметите се осигурени од опасност од провална кражба и разбојништво додека се наоѓаат во просториите, односно во сместувалиштето означено во полисата (место на осигурувањето).

Ако одделни предмети привремено се оддалечени но најмногу 30 дена за потреба од користење на осигуреникот, осигурувањето важи и на друго место, согласно член 20 став 2, за кое место благовремено е известен осигурувачот.

(2) Осигурувањето е во важност и тогаш кога сите осигурени предмети се пренесени од местото означено во полисата на некое друго место во рамките на седиштето на осигуреникот, односно на местото на живеење на територијата на Република Македонија.

Осигуреникот е должен за преселувањето на осигурените предмети веднаш, а најдоцна во рок од 15 дена, да го извести осигурувачот. После наведениот рок осигурувањето престанува да важи.

ПРОНАЈДЕНИ УКРАДЕНИ ПРЕДМЕТИ

Член 23

(1) Ако осигуреникот на кој и да е начин разбере каде се наоѓаат украдените предмети, должен е да ги преземе сите потребни мерки, особено преку надлежните органи, да се утврди идентичноста на овие предмети и да му се вратат што побргу. Исто така е должен за своето сознавање, преземените мерки и резултатите од истите, да го извести осигурувачот во најкус рок.

(2) Ако на осигуреникот не му е исплатен надомест, а не минал рокот за исплата на надоместот за пронајдените предмети од членот 26 од Општите услови за осигурување на имоти, осигуреникот е должен да ги прими назад пронајдените предмети.

Ако вратените предмети се оштетени, осигуреникот има право на надомест според членот 24 од Овие Услови.

(3) Ако украдените предмети се пронајдени по исплатата на надоместот од осигурувањето или по истекот на рокот за исплата, осигуреникот може да ги задржи за себе, но е должен на осигурувачот да му го врати примениот надомест за неоштетените предмети со одбивање на неопходните трошоци за преземањето, кои не можат да го надминат износот на исплатениот надомест, а оштетените предмети може да ги задржи по цена спогодбено утврдена со осигурувачот и да му врати соодветен дел од примениот надомест. Доколку осигуреникот не сака да ги задржи овие предмети, тие преминуваат во сопственост на осигурувачот.

ОПШТ ДЕЛ

ВРЕДНОСТ НА ОСИГУРЕНИТЕ СРЕДСТВА

Член 24

Вредност на осигурените средства, доколку поинаку не се договори е набавната цена на нови такви средства.

УТВРДУВАЊЕ НА НАДОМЕСТ ОД ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 25

(1) Висината на надоместот се утврдува:

- 1) во случај на однесување или уништување на предмети -според вредноста на осигурените предмети (член 24) во времето на настанување на осигурениот случај, намалена за вредноста на остатоците и амортизацијата.
- 2) во случај на оштетување - во висина на трошоците за поправката според цената на материјалите и работната рака во време на настанување на осигурениот случај. Во случај на замена на оштетениот дел, истиот останува кај осигурувачот.

И во обата случаи за штети настанати по осигурените ризици од опасности од провална кражба и разбојништво и од кршење машини и некои други опасности, односно членовите 16, 17, 19 и 20 од овие Услови, осигуреникот учествува во секој штетен настан со одбитна франшиза од 10% за секоја штета или најмалку 25 ЕВРА во денарска противвредност.

(2) Поголемите трошоци за поправки што настанале поради тоа што при поправката на оштетената предмет се направени измени, подобрувања, надградби и слично паѓаат на товар на осигуреникот.

(3) Ако оштетениот односно уништениот дел или осигурен предмет не може да се поправи или набави поради тоа што осигурениот предмет повеќе не се произведува, осигурувачот е во обврска да надомести штета само до висината на вредноста на оштетениот односно уништениот дел на осигурениот предмет, која се утврдува со процена на сразмерно учество на вредноста на оштетениот или уништениот дел на осигурениот предмет во вредноста на целиот осигурен предмет или со споредување со истоветни, односно слични делови на осигурениот предмет.

(4) Ако сумата на осигурувањето е помала од вредноста на предметите во времето на настанување на осигурениот случај (подосигурување), штетата ќе се надомести сразмерно помеѓу сумата на осигурувањето и вредноста на осигурените предмети.

НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ

Член 26

(1) На име трошоци направени за расчистување и рушење, во врска со настанатиот осигурен случај на осигурениот предмет, осигурувачот ги надоместува нужните издатоци за расчистување и рушење, но доколку поинаку не се договори, најмногу до 3% од сумата на осигурување односно од вистинската вредност на оштетените предмети кај осигурувањата на договорена вредност.

(2) Осигурувачот ги надоместува нужните трошоци што договорувачот на осигурувањето ги направил кога настанал осигурен случај на осигурена предмет за превземените мерки поради отстранување и намалување на штетата, па и тогаш кога тие мерки не биле успешни, но до колку поинаку не се договори, најмногу до 5% од сумата на осигурувањата, односно на вистинската вредност на оштетените предмети кај осигурувањата на договорена вредност.

(3) Вкупниот надомест-на име трошоци од ставовите (1) и (2) од овој член и на име надомест на осигурувањето (член 25) може да ја надмине сумата на осигурувањето, односно вистинската вредност на штетата, оштетениот предмет.

Неопходните трошоци за отстранување и намалување на штетата, направени по налог на осигурувачот, се надоместуваат и тогаш кога заедно со надоместот од осигурувањето (член 25) ја надминуваат сумата на осигурувањето.

(4) Во случај на подосигурување, трошоците за расчистување, рушење, како и трошоците за отстранување и намалување на штетата се надоместуваат во ист сразмер како и надоместот од членот 25, освен во случаите кога тие трошоци се направени по налог на осигурувачот.

(5) Осигурувачот не е во обврска да ги надомести трошоците предизвикани заради отстранување на причината на штетата, како и трошоците за интервенција на противпожарните друштва или на други организации чија должност, според карактерот на работењето, е бесплатно да даваат помош кога ќе настане осигурен случај.

ОГРАНИЧУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ ПО ОСНОВ НА ДРУГИ ОСИГУРУВАЊА

Член 27

Ако осигуреникот склучил и други осигурувања за предметите осигурени по овие Услови, во случај на штета надоместот ќе се исплати по основ на тоа друго осигурување. По основ на осигурувањето електронски сметачи и други уреди, надомест ќе се исплати само во случај кога покритието по тоа друго осигурување не е доволно и тоа само до сумата на непокриениот дел на штетата.

ВАЖНОСТ НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ИМОТИ

Член 28

До колку не се во спротивност со овие Услови на осигурување, на осигурувањата склучени според овие Услови ќе се применуваат и Општите услови за осигурување на имоти.

Член 29

Овие Услови важат од 25.02.2003 година кога и се донесени на Третата редовна седница на Одборот на Директори.